

Det forekommer mig imidlertid, at disse Arbeidsinspektører, paa hvem jeg lægger megen Vægt, ikke kunne indvære en Fuldmagt som den, der indeholdes i § 11; men der er et Punkt, som gjør mig lidt tvivlsaaelig med Hensyn til deres Opgave, og det er Ordet „aarlig“. Jeg tror, det vilde være heldigere — men derom er der nu ikke stillet Endringsforslag — hvis dette Ord ikke stod der. De Folk, der skulle være Arbeidsinspektører, skulle efter min Mening være Saadanne, som med hele deres Liv og Sjæl ville hellige sig deres Virksomhed, men naar der indsættes dette Ord „aarlig“, kunne de let se paa Sagen, som om det — som man siger med et dagligdags Udtryk — var deres forbandede Skyldighed at anstille saadan Undersøgelse en Gang om Aaret, og at det saa var nok. Jeg tror derfor, det var bedre at sige, at de skulde have denne Fuldmagt til at tage sig af disse Sager, men at man for Resten maa stole paa, at man i dem har saadanne Folk, at man ikke behøver at indsette Bestemmelsen „aarlig“.

Røst: Den ærede sidste Læser yttrede sig i en Retning, som ikke overraskede mig. Han er nemlig i den Grad Antisocialist, at han ikke en Gang i Lovgivningsarbejdet vil lægge nogenlunde kathedersocialistiske Anskuelse for Dagen, og vi maa dog sige, at det nærmest er med den sidstnævnte Retning, nærværende Lovforslag nogenlunde gaar i Spænd. Jeg tror ikke, vi skulle opholde os ved de kvindelige Læger, som vi ikke have. Det er et Fremtidsspørgsmaal, der ikke ligger praktisk for. Hvorvel jeg holder af kvindelige Besøgere og altsaa ogsaa af kvindelige Læger, kan jeg dog ikke gaa med til af den Grund at optage Noget derom i dette Forslag. Jeg tror, det er en saadan indre Rørelse, som man ikke for meget skal lægge for Dagen i Lovparagrafer. Noget Egnende gjælder med Hensyn til den Paragraf om Skilsmisken mellem Rømmene, der stod i Regjeringens oprindelige Forslag, men som blev udstemt i Landsthinget. Det ærede Medlem tror, at Rømmene have saa overordenlig godt af at omgaaes sammen eller i alt Fald ikke har nogen som helst Skade deraf, og han mener, at der derved vilde udvikle sig en meget bedre Forstaaelse imellem dem, men dette turde dog kun bero paa en Forestilling. Jeg veed ikke, hvorvidt det ærede Medlem har noget personligt Kendskab til disse Forhold. Jeg har ikke noget stort Kendskab til de store Fabrikker, da det kun er saa, jeg har haft Leilighed til nøiere at undersøge, men det veed jeg, at Arbejderne i Almindelighed sætte stor Pris paa, at denne Paragraf optages. Dette er dog fra Arbejdernes Side en Slags Selverkendelse af, at der findes saadanne Skæbeligheder, som let kunde finde Mæring ved dette Samliv, medens de ellers ikke vilde kunne komme, og der derved kunde ske en Udvikling af Svagheder, som ellers ikke vilde blive afstedkomne. Jeg siger, at

det virkelig er alle Arbejdernes Mening, som i det Hele indlade sig paa at medvirke til Forbedringen af deres hele Stilling. — Løv jeg dernæst maatte henvende et Par Ord til det ærede Medlem for Præsts Amts 1ste Valgfreds (Scavenius). Hans Endringsforslag gaa helt igjennem ud paa at forebygge, hvad han kalder Ministervillaarlighed. Han besvarer sig over, at Indenrigsministeren vil gjøre sig til Overformynder for unge Menneskers Arbejdsvirksomhed, men dette finder jeg meget rigtigt. Vi trænge til en Overformynder, og hvem skulde bedre kunne være det end den ansvarlige Minister, hvem vi kunne kræve til Regnskab for, hvorledes han røgter dette Sværv som Overformynder. Kunde det ærede Medlem paavise os nogen anden Embedsstilling, med hvilken man kunde forbinde det Sværv at være Overformynder, kunde vi tage under Overveelse, hvor vidt vi kunde indgaa at tillægge Ministeriet denne Myndighed. Mig forekommer det, at den ærede Minister fortjener Tak, fordi han har villet paatage sig dette Overformynderskab, vel at mærke i Genhold til en Lov. At der bliver noget Spillerum for, hvad man kan kalde Villaarlighed, er næsten nødvendigt, idet vi jo her, som det saa ofte er sagt og gjentaget, bevæge os paa et fremmed Omraade. Derfor er det bedst at gjøre Lovens Udtryk noget almindelige, maatte mere almindelige, end det i den endelige Fabriklovgivning kan være piffeligt, for at vi nemlig kunne faae Bedkommende til i ethvert enkelt Tilfælde at anvende noget af deres bedste Skjøn, indtil Erfaringen har givet os noget Udbytte, som vi da kunne nedlægge i en yderligere Udvikling af Fabriklovgivningen. Det tror jeg er den rette Maade at gaa frem paa. Det ærede Medlems Forslag under Nr. 1 gaar ud paa at forklare, hvorledes de Arbejdernes Stilling skal være, der skulle være denne Lov underkastede, og sætter som Karaktermærke for Fabrikker eller fabrikmæssige Værksteder, at et Antal af over 10 Personer beskæftiges ved selve Fabrikationen eller ved dertil hørende Arbejder. Dette forekommer mig at være en noget stram doktrinær Betegnelse. Det ærede Medlem maa undskylde mig; der ligger ikke deri nogen Sigtelse for, at han i det Hele er doktrinær; men det er jo ofte Tilfældet, at de mest antidoktrinære Mænd blive meget doktrinære, naar de skulle fremstille Noget. Det er kun, saalange de gaa ud paa at bryde ned, saa længe de gaa løs paa Andre, at de bruge Doktrinærismen som Angrebsvaaben; men saa snart man skal bygge op, bygger man efter sine egne Forestillinger paa doktrinær Maade og ikke efter Virkelighedens og det praktiske Livs Krav og Løve. Trænger et Værksted eller en Fabrik paa 10 Personer til denne Lov, trænger virkelig en paa 9 meget nær ligesaa meget dertil; derom kan der ikke være den ringeste Tvivl. Disse Talgrændser ere altid meget vanskelige. — Jeg turde dernæst maatte gjøre den